

Чечель К.*

АНАЛІЗ ПОЗИЦІОНУВАННЯ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ У ПРОБЛЕМІ ОЗБРОЄННЯ ІРАНУ

Тегеран може звернутися до суду в тому випадку, якщо Росія не виконає контракт на постачання зенітних ракетних комплексів С-300. 22 вересня президент Росії Дмитро Медведєв своїм указом заборонив продавати Ірану С-300.

Контракт на постачання п'яти дивізіонів ЗРК С-300-ПМУ1 на суму близько 800 мільйонів доларів був укладений між Тегераном і Москвою в 2007 році. Через відстрочки з поставками комплексів Іран в лютому 2010 року оголосив про початок робіт над власним ЗРК.

Найбільш жорсткі політики Ірану додали РФ та Китай до списку «ворогів країни».

Після засідання Ради Безпеки ООН, на якому Москва та Пекін підтримали запропоновані Вашингтоном заходи, в Тегерані зазвучали заклики «Смерть Росії!» і «Смерть Китаю!».

У червні Рада Безпеки ООН прийняла резолюцію про нові санкції для Ірану, яку схвалила і Росія. Зокрема, резолюція стосувалася обмеження постачань озброєнь. Спочатку повідомлялося, що санкції не перешкоджають виконанню контракту, проте після указу президента про заходи щодо виконання резолюції Радбезу це стало неможливим.

Указом, зокрема, забороняється транзитне переміщення через територію Росії (в тому числі повітряним транспортом), вивезення з території Росії до Ірану, а також передача Ірану поза межами Росії з використанням морських і повітряних суден під Державним прапором Росії будь-яких бойових танків, бойових броньованих машин, артилерійських систем великого калібру, бойових літаків, бойових вертольотів, військових кораблів, ракет або ракетних систем, як вони визначаються для цілей Регістра звичайних озброєнь ООН, зенітних ракетних систем С-300, яких матеріальних засобів, пов'язаних зі всім перерахованим, включаючи запасні частини

Нагадаємо, на початку червня Росія підтримала запровадження нових санкцій, покликаних змусити Іран відмовитися від ядерної програми. Однак після цього російські офіційні особи робили суперечливі заяви щодо того, чи забороняє резолюція ООН поставляти С-300.

Влітку з'явилася інформація, що Іран таки отримав С-300. За даними джерел, комплекси країні продала Білорусь, однак пізніше Мінськ спростував ці повідомлення.

Їхні відносини підірвали також постійні затримки з введенням в експлуатацію Бушєрської АЕС з боку Росії і переорієнтація Китаю на закупівлю нафти у Саудівської Аравії замість Ірану.

Зростання напруженості між давніми партнерами відбулося попри те, що Росія і Китай і так домоглися пом'якшення низки жорстких формулювань, які спочатку пропонували США, щоб відстояти свої економічні та політичні інтереси.

Західна преса вже тоді, коментуючи ці випадки на адресу РФ, писала про те, що Тегеран практично оголосив Москві війну. У Росії заяви Ахмадінежада сприйняли як надто

* студентка 3 курсу спеціальності «міжнародна інформація» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: проф. Рижков М.М.

емоційні і поквапилися уточнити, що політика країни не є ані проамериканською, ані проіранською.

Ахмадінежад назвав нові санкції ООН марними, порівнявши їх з «настирливими мухами». «Я відправив одному з членів РБ ООН повідомлення, що він може висякатися у свою резолюцію і викинути її у відро», - сказав іранський лідер. Досі жодні резолюції не змогли перешкодити Ірану розвивати ядерну програму.